

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 16.06.1964 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1964 do: 23.06.1968

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

108

VYHLÁŠKA

Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia

z 8. júna 1964

o pôsobnosti národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia

Štátny úrad sociálneho zabezpečenia ustanovuje podľa § 86 ods. 1 zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení podľa § 115 ods. 4 zákona č. 103/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov a podľa zásad schválených uznesením vlády zo 6. mája 1964:

PRVÝ DIEĽ

Úlohy národných výborov na úseku sociálneho zabezpečenia

§ 1

(1) Národné výbory riadia sociálnu politiku vo svojich obvodoch, rozhodujú v určenom rozsahu o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia, starajú sa o vytváranie podmienok pre predĺžovanie pracovnej činnosti starších pracovníkov, organizujú a vykonávajú kultúrno-politickú a výchovnú činnosť medzi dôchodcami a plnia ostatné úlohy na úseku sociálneho zabezpečenia.

(2) Národné výbory plnia tieto úlohy v súlade so štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva a so štátnym rozpočtom, spravujú sa pritom platnými predpismi a zodpovedajú za to, že prostriedky určené na sociálne zabezpečenie sa vynakladajú účelne a hospodárne.

(3) Plnenie týchto úloh vyžaduje, aby sa pracujúci podieľali v čo najväčšej miere na vykonávaní sociálneho zabezpečenia a jeho kontrole. Preto národné výbory priberajú pracujúcich k priamej účasti na rozhodovaní vo veciach sociálneho zabezpečenia a úzko spolupracujú so spoločenskými organizáciami, najmä s Revolučným odborovým hnutím.

§ 2

Rozšírenie rozhodovacej právomoci národných výborov

Rozhodovacia právomoc národných výborov sa rozširuje na rozhodovanie:

- a) o zvýšení dôchodku (výchovného) pre bezvládnosť,
- b) o invalidnom dôchodku občanov, ktorí pre úplnú invaliditu vzniknutú v mladosti nemohli byť zamestnaní (pracovne činní) po dobu potrebnú pre nárok na invalidný dôchodok,
- c) o invalidnom (čiastočnom invalidnom) dôchodku rodinných príslušníkov družstevníka, ktorí sami nie sú družstevníkmi a stali sa následkom pracovného úrazu (choroby z povolania) úplne (čiastočne) invalidnými, a o jeho zvýšení,
- d) o čiastočnom invalidnom dôchodku jednotlivo hospodáriacich roľníkov a spolupracujúcich členov ich rodín, ktorí sa stali následkom pracovného úrazu (choroby z povolania) čiastočne invalidnými, a o jeho zvýšení,

- e) o invalidnom (čiastočnom invalidnom) dôchodku rodinných príslušníkov jednotlivo hospodáriacich roľníkov a rodinných príslušníkov spolupracujúcich členov ich rodín, ktorí sa stali následkom pracovného úrazu (choroby z povolania) úplne (čiastočne) invalidnými, a o jeho zvýšení,
- f) o zvýšení invalidného dôchodku jednotlivo hospodáriacich roľníkov a spolupracujúcich členov ich rodín, ktorí sa stali následkom pracovného úrazu (choroby z povolania) úplne invalidnými,
- g) o poskytovaní vdovského dôchodku rozvedenej žene po uplynutí času, po ktorý mal bývalý manžel povinnosť poskytovať jej príspevok na výživu,
- h) o zastavení výplaty vdovského dôchodku alebo o jeho poskytovaní v zníženej výmere, ak vdova žije v spoločnej domácnosti s druhom,
- ch) o zastavení výplaty sirotského dôchodku, ak sirota uzavrie sobáš,
- i) o dôchodku manželky,
- j) o úprave dôchodkov z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) niektorých osôb podľa osobitných predpisov,
- k) o tom, či zamestnanie I. (II.) pracovnej kategórie alebo pracovná činnosť II. pracovnej kategórie v jednotnom roľníckom družstve s vyššou úrovňou hospodárenia skončili zo zdravotných alebo z iných vážnych dôvodov,
- l) o započítaní doby nezamestnanosti, pokiaľ sa táto doba nezapočítava už podľa zákona*).
- m) o započítaní doby vojenskej služby v iných než spojeneckých armádach (včítane doby zajatia), ktorú vykonávali povinne československí občania v dobe neslobody,
- n) o započítaní doby činnosti v jednotných roľníckych družstvách v období od 1. októbra 1948 do 31. decembra 1956 ženám, ktoré v nich trvale pracovali, bez toho, aby boli ich členkami ani neboli dôchodkove poistené,
- o) o uznaní družstevníka za predného pracovníka

§ 3

Rozhodovacia právomoc národných výborov v ostatných veciach sociálneho zabezpečenia

Okrem vecí uvedených v § 2 rozhodujú národné výbory i naďalej:

1. na úseku posudkovej činnosti:
 - a) o tom, či žiadatelia o dávky sociálneho zabezpečenia (poistenia), prípadne požívatelia týchto dávok sú úplne (čiastočne) invalidní, prípadne bezvládni a vo všetkých prípadoch, v ktorých poskytnutie dávok závisí od dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu,
 - b) o nutnosti trvalého preradenia pracovníka na inú prácu alebo o nutnosti trvalej zmeny zamestnania zo zdravotných dôvodov, a to v súvislosti s rozhodovaním o dávkach dôchodkového zabezpečenia alebo s rozhodovaním, že ide o občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou; predchádzajúce ustanovenie sa nevzťahuje na príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov,
 - c) o tom, či ide o občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
 - d) o príspevku pred umiestnením, o príspevku po čas prípravy na povolanie a o zvýšení týchto príspevkov na rodinných príslušníkov,
 - e) o mimoriadnych výhodách občanov trvale ťažko poškodených na zdraví,
 - f) o kúpeľnej starostlivosti nepracujúcich dôchodcov, členov jednotlivých roľníckych družstiev, spisovateľov, hudobných skladateľov, výtvarných umelcov, architektov, vedeckých pracovníkov, výkonných umelcov a artistov, ako aj rodinných príslušníkov týchto občanov, s výnimkou chorôb, pri ktorých povoľujú kúpeľnú starostlivosť priamo orgány štátnej zdravotníckej správy;
2. na úseku zabezpečenia v chorobe:
 - a) o vzniku a zániku sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov v sporných prípadoch,

- b) o dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky, pokiaľ ide o spisovateľov, hudobných skladateľov, výtvarných umelcov, architektov, vedeckých pracovníkov, výkonných umelcov a artistov,
 - c) o povinnosti družstevníka vrátiť dávku zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa poskytnutú neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila a o povinnosti jednotného roľníckeho družstva nahradiť škodu spôsobenú nesprávnou výplatou týchto dávok,
 - d) o pohrebnom pri úmrtí nepracujúceho dôchodcu, prípadne člena jeho rodiny,
 - e) o pohrebnom pri úmrtí jednotlivo hospodáriaceho roľníka, spolupracujúcich členov jeho rodiny alebo rodinných príslušníkov,
 - f) o podpore pri narodení dieťaťa dôchodkyňi alebo manželke alebo inej rodinnej príslušníčke nepracujúceho dôchodcu,
 - g) o príspevku na rekreáciu detí nepracujúcich dôchodcov,
 - h) o odstraňovaní tvrdostí, ktoré by sa vyskytli pri poskytovaní dávok na úseku zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa;
3. na úseku dôchodkového zabezpečenia:
- a) o sociálnom dôchodku (výchovnom k nemu),
 - b) o zvyšovaní niektorých nízkych dôchodkov podľa osobitných predpisov,
 - c) o doplnku k prídavkom na deti, ak prídavky na deti patria pracujúcemu požívateľovi invalidného dôchodku alebo jeho pracujúcej manželke v nižšej výmere než výchovné poskytované k invalidnému dôchodku,
 - d) o tom, či sa pre účely dôchodkového zabezpečenia započítajú kalendárne roky, v ktorých člen jednotného roľníckeho družstva nesplnil pracovný úväzok,
 - e) o žiadostiach, aby sa pre účely dôchodkového zabezpečenia (poistenia) určilo, že zamestnanie (pracovná činnosť) bolo prerušené z vážnych dôvodov,
 - f) o úprave dôchodkov z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) niektorých odsúdených osôb, ako aj o úprave dôchodkov pozostalých po týchto osobách,
 - g) o vzniku a zániku dôchodkového poistenia jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb a spolupracujúcich členov ich rodín v sporných prípadoch,
 - h) o povinnosti dôchodcu vrátiť dávku dôchodkového zabezpečenia (poistenia) poskytnutú neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila a o povinnosti závodu (družstva) nahradiť škodu spôsobenú nesprávnou výplatou dôchodcu, pokiaľ rozhodovanie o takejto dávke patrí do pôsobnosti národného výboru;
4. na úseku ústavnej sociálnej starostlivosti, doplnkovej starostlivosti a zaopatrovacieho príspevku:
- a) o prijatí do ústavu sociálnej starostlivosti a do zariadenia pre denný (týždenný) pobyt duševne chýbnej mládeže (o určení poradia nástupu a o prepustení z nich),
 - b) o poskytnutí opatrovateľskej služby,
 - c) o účasti na stravovaní a o poskytnutí príspevku naň,
 - d) o poskytnutí vecnej pomoci,
 - e) o jednorazovom peňažnom príspevku,
 - f) o opakujúcom sa peňažnom príspevku,
 - g) o príspevku nevidomým pracujúcim,
 - h) o príspevku chorým na tuberkulózu,
 - ch) o príspevku na pomôcky pre nevidomých,
 - i) o príspevku na motorový vozík,
 - j) o zaopatrovacom príspevku a o príspevku na úhradu za užívanie bytu,

- k) o úhrade nákladov na služby doplnkovej starostlivosti, o príspevku na úhradu nákladov ústavnej sociálnej starostlivosti [v zariadeniach pre denný (týždenný) pobyt duševne chybnej mládeže], o vreckovom v ústavoch sociálnej starostlivosti a o tom, či a v akom rozsahu má sa požadovať, prípadne súdne vymáhať úhrada (doplatok na úhradu) nákladov od manžela, detí alebo rodičov príjemcu tejto služby,
 - l) o odstraňovaní tvrdostí, ktoré by sa vyskytli pri poskytovaní zaopatrovacieho príspevku;
5. na úseku starostlivosti o niektorých ďalších občanov:
- a) o povinnosti závodu prijať občana so zmenenou pracovnou schopnosťou do zamestnania,
 - b) o tom, či závod môže rozviazať pracovný pomer s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou, prípadne s pracovníkom, ktorý stratil následkom úrazu alebo choroby schopnosť na prácu požadovanú na pracovnom mieste, ktoré dosiaľ zastával,
 - c) o tom, či závod môže rozviazať pracovný pomer s občanom, ktorý dosiahol vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok.

DRUHÝ DIEL

Orgány národných výborov na úseku sociálneho zabezpečenia

§ 4

Národné výbory vykonávajú svoju pôsobnosť vo veciach sociálneho zabezpečenia predovšetkým

- a) komisiami sociálneho zabezpečenia,
- b) posudkovými komisiami sociálneho zabezpečenia, dávkovými komisiami a komisiami sociálnej starostlivosti ako užšími komisiami pri komisiách sociálneho zabezpečenia,
- c) odborními sociálneho zabezpečenia.

§ 5

Zriadenie užších komisií

(1) Krajské národné výbory a Národný výbor hlavného mesta Prahy (ďalej len „krajské národné výbory“), okresné národné výbory, mestské národné výbory v Bratislave, Brne, Ostrave a Plzni a obvodné národné výbory v Prahe (ďalej len „okresné národné výbory“) zriaďujú posudkové komisie sociálneho zabezpečenia, dávkové komisie a komisie sociálneho zabezpečenia.

(2) Ostatné mestské národné výbory a obvodné národné výbory v Bratislave, Brne, Ostrave a Plzni (ďalej len „mestské národné výbory“) môžu zriadiť dávkovú komisiu a komisiu sociálnej starostlivosti ako užšie komisie pri komisii sociálneho zabezpečenia.

(3) Národné výbory môžu zriadiť spoločnú komisiu dávkovú a sociálnej starostlivosti, ak to odôvodňuje menší počet prerokúvaných vecí.

(4) Krajské a okresné národné výbory zriaďujú viac užších komisií (predovšetkým posudkových komisií sociálneho zabezpečenia), ak to vyžaduje rozsah práce a oprávnené požiadavky a potreby pracujúcich.

(5) Okresné národné výbory môžu so súhlasom krajského národného výboru zriadiť podľa potreby osobitnú oresnú posudkovú komisiu sociálneho zabezpečenia na rozhodovanie o úplnej (čiastočnej) invalidite pri určitom druhu chorôb, prípadne pre priamych účastníkov boja proti fašizmu a obetí fašizmu; pôsobnosti takto zriadenej okresnej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia sa vzťahuje na územie celého kraja.

§ 6

Voľba členov užších komisií

- (1) Predsedu a ďalších členov užších komisií volí a odvoláva národný výbor.

(2) Predseda užšej komisie sa volí z poslancov národného výboru, ktorí sú členmi komisie sociálneho zabezpečenia. Ak nemôže zvolený predseda užšej komisie vykonávať svoju funkciu, zastupuje ho niektorý iný poslanec národného výboru, ktorý je členom komisie sociálneho zabezpečenia.

(3) Za ďalších členov dávkovej komisie a komisie sociálnej starostlivosti volí národný výbor:

- a) zástupcov Revolučného odborového hnutia na návrh okresnej (krajskej) odborovej rady,
- b) zástupcov jednotných roľníckych družstiev na návrh poľnohospodárskej komisie národného výboru,
- c) pracovníkov, ktorí majú úzky vzťah k sociálnemu zabezpečeniu, a to na návrh komisie sociálneho zabezpečenia podaný po odporučení príslušných orgánov spoločenských organizácií, závodov a úradov,
- d) pracovníkov odboru sociálneho zabezpečenia (orgánu vykonávajúceho jeho pôsobnosť) na návrh komisie sociálneho zabezpečenia.

(4) Za ďalších členov posudkových komisií sociálneho zabezpečenia volí okresný a krajský národný výbor:

- a) zástupcov Revolučného odborového hnutia na návrh okresnej (krajskej) odborovej rady,
- b) zástupcov výrobných družstiev na návrh krajských sväzov výrobných družstiev,
- c) zástupcov ozbrojených síl na návrh okresných a krajských vojenských správ a zástupcov súčasti Ministerstva vnútra na návrh krajských správ Ministerstva vnútra,
- d) zástupcov jednotných roľníckych družstiev na návrh poľnohospodárskej komisie okresného (krajského) národného výboru,
- e) vedúcich lekárov posudkovej služby sociálneho zabezpečenia, lekárov štátnej zdravotníckej správy, lekárov z odvetvia ministerstiev školstva a kultúry, dopravy, národnej obrany a vnútra a ďalších lekárov na návrh krajského výboru Sväzu protifašistických bojovníkov,
- f) zástupcov Sväzu protifašistických bojovníkov na návrh jeho krajského výboru,
- g) pracovníkov odboru sociálneho zabezpečenia na návrh komisie sociálneho zabezpečenia.

(5) Pracovníci odboru sociálneho zabezpečenia (orgánu vykonávajúceho jeho pôsobnosť) zvolení za členov užších komisií vykonávajú v nich funkciu tajomníka.

§ 7

Zloženie užších komisií

(1) Dávková komisia a komisia sociálnej starostlivosti rokujú a uznášajú sa za účasti predsedu alebo jeho zástupcu a najmenej dvoch ďalších členov, z ktorých jeden je pracovníkom odboru sociálneho zabezpečenia a druhý zástupcom Revolučného odborového hnutia; ak je účastníkom konania roľník (jeho rodinný príslušník alebo spolupracujúci člen rodiny), je druhým členom komisie zástupca jednotného roľníckeho družstva.

(2) Posudková komisia sociálneho zabezpečenia rokuje a uznáša sa, ak sú prítomní predseda alebo jeho zástupca, dvaja lekári, z ktorých jeden je vedúcim lekárom posudkovej služby sociálneho zabezpečenia, pracovník odboru sociálneho zabezpečenia a zástupca Revolučného odborového hnutia, ak je účastníkom konania roľník (jeho rodinný príslušník alebo spolupracujúci člen rodiny), je členom komisie zástupca jednotného roľníckeho družstva; ak sa v posudkovej komisií sociálneho zabezpečenia prerokúva prípad mladistvého, účastní sa jej rokovania a uznášania ešte lekár poverený starostlivosťou o dorast a ak sa v nej prerokúva prípad žiadateľa (dôchodcu), ktorý bol priamym účastníkom boja proti fašizmu alebo obetí fašizmu, účastníkom

boja proti fašizmu alebo obetí fašizmu, účastníci sa jej rokovania a uznášanania ešte lekár zvolený na návrh krajského výboru Sväzu protifašistických bojovníkov. Pri posudzovaní príslušníka ozbrojených síl (bezpečnostných sborov) z povolania účastní sa rokovania a uznášanania posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia namiesto zástupcu Revolučného odborového hnutia zástupca ozbrojených síl (bezpečnostných sborov), a ak nejde o kontrolnú lekársku prehliadku, tiež lekár ozbrojených síl (bezpečnostných sborov).

(3) Na prerokúvanie jednotlivých prípadov v užších komisiách môžu byť pozvaní:

- a) zástupca závodného výboru základnej odborovej organizácie závodu, v ktorom účastník konania je alebo naposledy bol zamestnaný, prípadne zástupca vyššieho orgánu Revolučného odborového hnutia,
- b) zástupca jednotného roľníckeho družstva alebo výrobného družstva, v ktorom družstevník je alebo bol naposledy činný,
- c) zástupca mestského (miestneho) národného výboru, v územnom obvode ktorého má účastník konania bydlisko,
- d) zástupca Sväzu československých invalidov, prípadne ďalších spoločenských organizácií,
- e) ošetrojúci lekár posudzovaného,
- f) iní občania z radov pracujúcich, od ktorých možno očakávať, že prispesú k objasneniu závažných okolností dôležitých pre rozhodnutie komisie,
- g) zástupca príslušného útvaru nápravného zariadenia, ak ide o odsúdeného, ktorý odpykáva trest odňatia slobody.

(4) Zástupcovia orgánov uvedených v predchádzajúcom odseku musia byť na rokovanie užšej komisie prizvaní, ak tieto orgány o to požiadajú. Rovnako musí byť na rokovanie užšej komisie prizvaný ošetrojúci lekár posudzovaného, ak o to požiada. Zástupcovia týchto orgánov a ošetrojúci lekár majú však pri rokovaní len poradný hlas.

(5) Občania, ktorí sa na pozvanie dostavili na rokovanie užšej komisie, majú nárok na náhradu ušlého zárobku a na náhradu nevyhnutných výdavkov obdobne ako členovia užšej komisie.

(6) Rokovania všetkých užších komisií sa môžu zúčastniť bez pozvania tiež členovia komisií sociálneho zabezpečenia a užších komisií a pracovníci odborov sociálneho zabezpečenia, národných výborov vyššieho stupňa a pracovníci Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia.

§ 8

Postavenie predsedov a ostatných členov užších komisií

Na predsedov a ostatných členov užších komisií sa vzťahujú predpisy vládneho nariadenia č. 66/1960 Zb. o úprave niektorých pomerov poslancov národných výborov v znení vládneho nariadenia č. 189/1960 Zb.

TRETÍ DIEL

Pôsobnosť jednotlivých orgánov národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia

§ 9

Pôsobnosť komisií sociálneho zabezpečenia miestnych národných výborov

(1) Komisia sociálneho zabezpečenia miestneho národného výboru rozhoduje o veciach ďalej uvedených, ak okresný národný výbor preniesol rozhodovanie o nich na miestny národný výbor:

- a) o poskytnutí opatrovateľskej služby,
- b) o účasti na stravovaní a o poskytnutí príspevku naň,

- c) o poskytnutí vecnej pomoci,
- d) o jednorazovom peňažnom príspevku,
- e) o poskytnutí dávok zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov a o odstraňovaní tvrdosti, ktoré by sa vyskytli pri poskytovaní týchto dávok,
- f) o úhrade nákladov za služby doplnkovej starostlivosti a o tom, či a v akom rozsahu má sa požadovať, prípadne súdne vymáhať úhrada týchto nákladov od manžela, detí alebo rodičov príjemcu služby.

(2) Komisia sociálneho zabezpečenia miestneho národného výboru ďalej najmä

- a) dbá o riadne vykonávanie zákona o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov zvlášť tým, že kontroluje správnosť poskytovania peňažných dávok zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa sociálnou komisiou družstva, správnosť evidenčných podkladov pre účely sociálneho zabezpečenia a účtovných dokladov o výplatách dávok sociálneho zabezpečenia,
- b) kontroluje, ako miestne závody, jednotné roľnícke družstvá a iné organizácie zabezpečujú zamestnávanie (pracovnú činnosť) občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a občanov, ktorým vznikol nárok na starobný dôchodok, a ako vykonávajú opatrenia na zlepšenie starostlivosti o invalidov,
- c) vyjadruje sa k žiadostiam o dávku alebo o službu sociálneho zabezpečenia a vypracúva iné vyjadrenia potrebné pre rozhodnutie vo veciach sociálneho zabezpečenia.

§ 10

Pôsobnosť komisií sociálneho zabezpečenia mestských národných výborov

(1) Komisia sociálneho zabezpečenia mestského národného výboru vykonáva pôsobnosť uvedenú v § 9 a riadi ústavy sociálnej starostlivosti miestneho významu (domovy dôchodcov) a zariadenia pre denný (týždenný) pobyt duševne chybnej mládeže.

(2) Komisia sociálneho zabezpečenia mestského národného výboru okrem toho rozhoduje o veciach ďalej uvedených, ak okresný národný výbor preniesol rozhodovanie o nich na mestský národný výbor,

- a) o opakujúcom sa peňažnom príspevku,
- b) o príspevku nevidomým pracujúcim,
- c) o príspevku chorým na tuberkulózu,
- d) o príspevku na pomôcky pre nevidomých,
- e) o príspevku na motorový vozík,
- f) o sociálnom dôchodku (výchovom k nemu),
- g) o zaopatrovacom príspevku, na ktorý nie je právny nárok, a o príspevku na úhradu za užívanie bytu,
- h) o úhrade nákladov za služby doplnkovej starostlivosti uvedené pod písm. a) až e) a o tom, či a v akom rozsahu má sa požadovať, prípadne súdne vymáhať úhrada týchto nákladov od manžela, detí alebo rodičov príjemcu služby,
- ch) o povinnosti príjemcu sociálneho dôchodku a zaopatrovacieho príspevku (príspevku na úhradu za užívanie bytu) vrátiť tieto dávky, ak sa poskytli neprávom alebo vo vyššej výmere než patrili,
- i) o odstraňovaní tvrdostí, ktoré by sa vyskytli pri poskytovaní sociálneho dôchodku a zaopatrovacieho príspevku.

(3) Komisia sociálneho zabezpečenia mestského národného výboru ďalej rozhoduje

- a) o prijatí do ústavu sociálnej starostlivosti miestneho významu (domova dôchodcov) a do zariadenia pre denný (týždenný) pobyt duševne chybnej mládeže (o určení poradia nástupu a o prepustení z nich).
- b) o vreckovom v ústave sociálnej starostlivosti miestneho významu,
- c) o úhrade nákladov v ústave (zariadení) príjemcom služby a o tom, či a v akom rozsahu má sa požadovať, prípadne súdne vymáhať úhrada týchto nákladov od manžela, deti a rodičov príjemcu služby.

§ 11

Pôsobnosť užších komisií pri komisiách sociálneho zabezpečenia mestských národných výborov

Ak mestský národný výbor zriadi pri komisii sociálneho zabezpečenia dávkovú komisiu a komisiu sociálnej starostlivosti, prípadne spoločnú komisiu dávkovú a sociálnej starostlivosti, vykonávajú pôsobnosť vo veciach uvedených v § 9 ods. 1 a v § 10 ods. 2 a 3.

§ 12

Pôsobnosť odborov sociálneho zabezpečenia miestnych a mestských národných výborov

(1) Odbor sociálneho zabezpečenia (orgán vykonávajúci jeho pôsobnosť) miestneho a mestského národného výboru najmä

- a) spisuje návrhy na poskytnutie dávok a služieb sociálneho zabezpečenia, preveruje správnosť údajov rozhodných pre ich poskytovanie, a pokiaľ o poskytnutí dávky (služby) nerozhoduje miestny (mestský), národný výbor, predkladá tieto návrhy okresnému národnému výboru,
- b) ustanovuje (odvoláva) účtovníka, prípadne vedúceho účtárne v domove dôchodcov miestneho významu a dáva súhlas na ustanovenie (odvolanie) vedúceho zdravotníckych pracovníkov,
- c) vypracúva rozbor o stave jednotlivých sociálnych služieb a podklady pre rozbor sociálnej situácie v obci,
- d) rozhoduje o službe doplnkovej starostlivosti v rozsahu, v akom túto právomoc preniesol okresný národný výbor na miestny (mestský) národný výbor, ak pre mimoriadne okolnosti reba takúto službu poskytnúť bez odkladu: vedúci odboru je povinný toto rozhodnutie predložiť komisii, ktorej inak prislúcha rozhodovať o veci, na jej najbližšej schôdzke na schválenie.

(2) Odbor sociálneho zabezpečenia mestského národného výboru okrem toho rozhoduje

- a) o podpore pr narodení dieťaťa a o pohrebnom pri úmrtí nepracujúceho dôchodcu, prípadne člena jeho rodiny,
- b) o zaopatrovacom príspevku príslušníkom osôb povolaných na výkon služby v ozbrojených silách, pokiaľ je naň právny nárok,
ak okresný národný výbor preniesol rozhodovanie o týchto veciach na mestský národný výbor.

§ 13

Pôsobnosť komisií sociálneho zabezpečenia okresných národných výborov

1. riadi posudkové komisie sociálneho zabezpečenia, dávkové komisie a komisie sociálnej starostlivosti a kontroluje ich činnosť;
2. riadi ústavy sociálnej starostlivosti okresného významu, výcvikové strediská a prípravu na povolanie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou;
3. prerokúva

- a) rozbor vývoja invalidizácie a príčin invalidít,
 - b) komplexný plán vykonávania pracovnej rehabilitácie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
 - c) plán zamestnanosti občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a rozbor výsledkov starostlivosti o týchto občanov,
 - d) pravidelne celkové zprávy o činnosti užších komisií
 - e) návrhy hospodárskych plánov a rozpočtov okresu v odvetví sociálneho zabezpečenia a ich plnenie;
4. navrhuje vyšším orgánom okresného národného výboru
- a) preniesť na mestský (miestny) národný výbor rozhodovanie o niektorých dávkach a službách sociálneho zabezpečenia,
 - b) preniesť na mestský (miestny) národný výbor rozhodovanie o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov,
 - c) zriadiť (zmeniť, zrušiť) ústav sociálnej starostlivosti okresného významu a výchovné stredisko;
5. kontroluje, ako závody, jednotné roľnícke družstvá a iné organizácie zabezpečujú zamestnávanie (pracovnú činnosť) občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a občanov, ktorým vznikol nárok na starobný dôchodok, a ako vykonávajú opatrenia na zlepšenie starostlivosti o invalidov.

§ 14

Pôsobnosť okresných posudkových komisií sociálneho zabezpečenia

Okresná posudková komisia sociálneho zabezpečenia

1. rozhoduje
 - a) o zvýšení dôchodku (výchovného) pre bezvládnosť,
 - b) o tom, či žiadatelia o dávky sociálneho zabezpečenia (poistenia), prípadne požívatelia týchto dávok sú úplne (čiastočne) invalidní, prípadne bezvládni, a vo všetkých prípadoch, v ktorých poskytnutie dávok závisí od dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu,
 - c) o nutnosti trvalého preradenia pracovníka na inú prácu alebo o nutnosti trvalej zmeny zamestnania zo zdravotných dôvodov, a to v súvislosti s rozhodovaním o dávkach dôchodkového zabezpečenia alebo s rozhodovaním, že ide o občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou; predchádzajúce ustanovenie sa nevzťahuje na príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov,
 - d) o tom, či ide o občanov s zmenenou pracovnou schopnosťou,
 - e) o príspevku pred umiestnením, o príspevku po čas prípravy na povolanie a o zvýšení týchto príspevkov na rodinných príslušníkov,
 - f) o mimoriadnych výhodách občanov trvale ťažko poškodených na zdraví,
 - g) o kúpeľnej starostlivosti nepracujúcich dôchodcov, členov jednotných roľníckych družstiev, spisovateľov, hudobných skladateľov, výtvarných umelcov, architektov, vedeckých pracovníkov, výkonných umelcov a artistov, ako i rodinných príslušníkov týchto občanov s výnimkou chorôb, pri ktorých kúpeľnú starostlivosť povoľujú priamo orgány štátnej zdravotníckej správy,
 - h) o tom, či sa zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie alebo pracovná činnosť II. pracovnej kategórie skončili zo zdravotných dôvodov;
2. navrhuje
 - a) komisii sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru opatrenia na prevenciu invalidity a na odstránenie následkov invalidity,

- b) prijímacej komisii zriadenej pri výcvikovom kurze (stredisku) alebo pri tom zariadení národného výboru občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou na prijatie do prípravy na povolanie,
 - c) Štátnemu úradu sociálneho zabezpečenia priznanie (ponechanie výplaty) čiastočného invalidného dôchodku pracovníka (družstevníka), ktorému dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav značne sťažuje všeobecné životné podmienky, aj keď jeho zárobok (príjem z pracovnej činnosti) podstatne nepodklesol;
3. odporúča
- a) poskytovanie nemocenského po uplynutí podpornej doby pracovníkom v pracovnom pomere a členom družstiev, pokiaľ majú nárok na nemocenské zo štátnych prostriedkov,
 - b) opatrenie pre obnovenie pracovnej schopnosti posudzovaného, vhodnosť jeho ďalšieho liečenia alebo zaobstaranie vhodných pomôcok a vhodnú úpravu pracovných podmienok,
 - c) vhodné pracovné uplatnenie a prípravu na povolanie občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou s ohľadom na ich zdravotný stav a pracovnú kvalifikáciu,
 - d) umiestnenie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou do prevádzkárni Sväzu československých invalidov a do osobitných dielni;
4. vyjadruje sa o iných zdravotných otázkach týkajúcich sa vykonávania sociálneho zabezpečenia;
5. dozerá, či závody (družstvá) vykonávajú zodpovedne výber pracovných miest pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a spolupôsobí pri výbere;
6. sleduje, či
- a) príprava na povolanie, výkon zamestnania (pracovnej činnosti), pracovné podmienky a prostredie nemajú nepriaznivý vplyv na zdravotný stav pracujúcich občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a či títo občania nepotrebujú ďalšiu pomoc,
 - b) zloženie členskej základne v družstvách invalidov zodpovedá Vzorovým stanovám a či v prevádzkárňach Sväzu československých invalidov sú v prevažnej miere zamestnávaní občania úplne invalidní (§ 17 ods. 3 vyhláška č. 102/1964 Zb.).

§ 15

Pôsobnosť okresných dávkových komisií

(1) Okresná dávková komisia rozhoduje o veciach uvedených v § 2 s výnimkou rozhodovania o zvýšení dôchodku (výchovného k nemu) pre bezvládnosť, o skončení zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie alebo o skončení pracovnej činnosti II. pracovnej kategórie okresná dávková komisia rozhoduje, ak ide o iné vážne dôvody než dôvody zdravotné.

(2) Okresná dávková komisia ďalej rozhoduje o veciach uvedených v § 3 bod 2 a 3, pokiaľ o niektorej z týchto vecí nerozhoduje odbor sociálneho zabezpečenia [§ 17 ods. 1 písm. b)].

(3) Okresná dávková komisia okrem toho

1. rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam sociálnej komisie jednotného roľníckeho družstva alebo komisie sociálneho zabezpečenia miestneho (mestského) národného výboru o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa a o odvolaniach proti rozhodnutiam komisie sociálneho zabezpečenia mestského národného výboru o sociálnom dôchodku (výchovnom k nemu);
2. navrhuje Štátnemu úradu sociálneho zabezpečenia,
 - a) aby započítal doby zamestnania v sporných prípadoch,
 - b) aby upustil úplne alebo sčasti od požadovania náhrady od dôchodcu alebo závodu (družstva), ak nesprávnym hlásením alebo oznámením bolo zavinené, že dávka sa poskytla neprávom alebo vo vyššej výmere ako patrila, pokiaľ rozhodovanie o takejto dávke patrí do pôsobnosti Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia,

- c) aby zvýšil invalidný dôchodok až na 600 Kčs mesačne, ak je dôchodok jediným zdrojom výživy dôchodcu a jeho rodiny,
 - d) aby zvýšil najnižšiu výmeru starobného lebo invalidného dôchodku nad 90% priemerného mesačného zárobku (pracovnej odmeny), ak je dôchodok jediným zdrojom výživy dôchodcu a jeho rodiny,
 - e) aká časť dôchodku sa má vyplácať, ak je dôchodca umiestnený v psychiatrickej liečebni počas dlhší ako dva mesiace alebo ak dôchodca odpykáva trest odňatia slobody,
 - f) aby v konkrétnych prípadoch použil ustanovenia predpisov o sociálnom zabezpečení a odstránení tvrdostí;
3. schvaľuje rozhodnutia sociálnej komisie jednotného roľníckeho družstva o preplatku na dávke zabezpečenia v chorobe alebo zabezpečenia matky a dieťaťa;
4. zaujíma stanovisko v prípadoch, v ktorých ekonóm jednotného roľníckeho družstva nevykoná rozhodnutie o dávke zabezpečenia v chorobe alebo zabezpečenia matky a dieťaťa, pretože nie je v súlade so zákonom.

§ 16

Pôsobnosť okresných komisií sociálnej starostlivosti

Okresná komisia sociálnej starostlivosti rozhoduje:

- a) o prijatí do ústavu sociálnej starostlivosti okresného významu (o určení poradia nástupu a o preustení z nich),
- b) o poskytnutí opatrovateľskej služby,
- c) o účasti na stravovaní a o poskytnutí príspevku naň,
- d) o poskytnutí vecnej pomoci,
- e) o jednorazovom peňažnom príspevku,
- f) o opakujúcom sa peňažnom príspevku,
- g) o príspevku nevidomým pracujúcim,
- h) o príspevku chorým na tuberkulózu,
- ch) o príspevku na pomôcky pre nevidomých,
- i) o príspevku na motorový vozík,
- j) o zaopatrovacom príspevku, pokiaľ naň nie je právny nárok a o príspevku na úhradu za užívanie bytu,
- k) o úhrade nákladov na služby doplnkovej starostlivosti, o príspevku na úhradu nákladov v ústavoch sociálnej starostlivosti okresného významu, o vreckovom v týchto ústavoch a o tom, či a v akom rozsahu sa má požadovať, prípadne súdne vymáhať úhrada (doplatok na úhradu) nákladov od manžela, detí alebo rodičov príjemcu služby,
- l) o odstraňovaní tvrdostí, ktoré by sa vyskytli pri poskytovaní zaopatrovacieho príspevku,
- m) o odvolaniach proti rozhodnutiam komisií sociálneho zabezpečenia (užších komisií pri nich zriadených) miestnych a mestských národných výborov vo veciach ústavnej sociálnej starostlivosti, doplnkovej starostlivosti a zaopatrovacieho príspevku a o príspevku na úhradu za užívanie bytu.

§ 17**Pôsobnosť odborov sociálneho zabezpečenia okresných národných výborov**

(1) Odbor sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru rozhoduje:

- a) o dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky, pokiaľ ide o spisovateľov, hudobných skladateľov, výtvarných umelcov, architektov, vedeckých pracovníkov, výkonných umelcov a artistov, ak títo občania majú na tieto dávky právny nárok,
- b) o podpore pri narodení dieťaťa a o pohrebnom pri úmrtí nepracujúceho dôchodcu, prípadne člena jeho rodiny,
- c) o zaopatrovacom príspevku, na ktorý je právny nárok,
- d) o povinnosti závou prijať občana so zmenenou pracovnou schopnosťou do zamestnania,
- e) o tom, či závod môžu rozviazať pracovný pomer s občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou, prípadne s pracovníkom, ktorý stratil následkom úrazu alebo choroby schopnosť na prácu požadovanú na pracovnom mieste, ktoré dosiaľ zastával,
- f) o tom, či závod môže rozviazať pracovný pomer s občanom, ktorý dovŕšil vek potrebný pre nárok na starobný dôchodok,
- g) o službe doplnkovej starostlivosti, ak pre mimoriadne okolnosti treba takúto službu poskytnúť bez odkladu; vedúci odboru je povinný predložiť takéto rozhodnutie okresnej komisii sociálnej starostlivosti na jej najbližšej chôdzke na schválenie,
- h) o odvolaniach proti rozhodnutiam odborov sociálneho zabezpečenia (orgánov vykonávajúcich ich pôsobnosť) mestských národných výborov, ak vo veciach uvedených pod písm. b) a c) rozhodoval mestský národný výbor v I. stupni.

(2) Odbor sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru ďalej najmä

- a) poskytuje jednotným roľníckym družstvám pomoc pri vykonávaní zákona o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov a vykonáva v nich hĺbkové kontroly,
- b) obstaráva podklady pre plán zamestnanosti občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, zostavuje ho a vykonáva jeho rozpis na závody a kontroluje jeho plnenie,
- c) zostavuje pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou komplexný plán vykonávania pracovnej rehabilitácie,
- d) zabezpečuje prípravu na povolanie (pracovnú činnosť) občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, napomáha pri zriaďovaní prevádzkárni Sväzu československých invalidov, pri zriaďovaní výrobných družstiev invalidov a závodom pri zriaďovaní osobitných dielní,
- e) poskytuje nutné školské potreby a učebnice a úhradu nutných výdavkov spojených s prípravou na povolanie,
- f) vedie evidenciu občanov s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom, evidenciu osôb potrebujúcich služby (dávky) sociálneho zabezpečenia, ako i ďalšie evidencie, ktoré sú potrebné pre plnenie daných úloh; spolupracuje s orgánmi školskej správy pri vedení evidencie mládeže vyžadujúcej osobitnú starostlivosť,
- g) kontroluje, ako závody a iné organizácie vedú evidenčné listy o dobe zamestnania a zárobku, prípadne o dobe pracovnej činnosti v jednotnom roľníckom družstve a pracovných odmenách a evidenciu pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- h) obstaráva agendu dôchodkového zabezpečenia (poistenia) a v prípravnom konaní pri vybavovaní žiadostí o dôchodok dbá najmä o správnosť údajov v evidenčných listoch o dobe zamestnania a zárobku (o dobe pracovnej činnosti v jednotnom roľníckom družstve a pracovných odmenách),

- ch) obstaráva agendu s určovaním a zapisovaním rodných čísel do občianskych preukazov,
- i) organizuje stravovanie dôchodcov a opatrovateľskú službu starým a chorým občanom,
- j) ustanovuje (odvoláva) účtovníka, prípadne vedúceho účtárne v ústavoch sociálnej starostlivosti okresného významu a vo výchovných strediskách a dáva súhlas na ustanovenie (odvolanie) vedúceho zdravotníckych pracovníkov, inštruktorov, majstrov odborného výcviku a vedúceho výchovy (výcviku).

§ 18

Pôsobnosť komisií sociálneho zabezpečenia krajských národných výborov

Komisia sociálneho zabezpečenia krajského národného výboru najmä

1. rozhoduje
 - a) o odvolaniach proti rozhodnutiam komisie sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru, pokiaľ táto komisia výnimočne rozhodovala v I. stupni a pokiaľ nejde o rozhodnutie, ktoré je len podkladom rozhodnutia Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia*);
 - b) o odvolaniach proti rozhodnutiam krajskej komisie sociálnej starostlivosti vo veciach uvedených v § 19 ods. 2;
2. riadi
 - a) krajské posudkové komisie sociálneho zabezpečenia, krajské dávkové komisie a krajské komisie sociálnej starostlivosti a kontroluje ich činnosť,
 - b) ústavy sociálnej starostlivosti krajského významu a výchovné strediská a prípravu na povolanie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou;
3. prerokúva
 - a) rozbor vývoja invalidizácie a príčin invalidít,
 - b) komplexný plán vykonávania pracovnej rehabilitácie občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
 - c) rozbor výsledkom starostlivosti o občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
 - d) pravidelné celkové zprávy o činnosti krajských a okresných užších komisií (posudkových, dávkových a sociálnej starostlivosti),
 - e) návrhy hospodárskych plánov a rozpočtov kraja v odvetví sociálneho zabezpečenia a ich plnenie;
4. navrhuje vyšším orgánom krajského národného výboru
 - a) preniesť hospodársku správu ústavu sociálnej starostlivosti krajského významu do pôsobnosti okresného národného výboru,
 - b) zriadiť (zmeniť, zrušiť) ústav sociálnej starostlivosti krajského významu a výchovné stredisko;
5. účastní sa konania o uznávaní jednotných roľníckych družstiev za družstvá s vyššou úrovňou hospodárenia.

§ 19

Posobnosť užších komisií zriadených pri komisiách sociálneho zabezpečenia krajských národných výborov

(1) Krajská posudková komisia sociálneho zabezpečenia, krajská dávková komisia a krajská komisia sociálnej starostlivosti rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam obdobných komisií zriadených pri komisiách sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru, pokiaľ tieto komisie rozhodovali v I. stupni a pokiaľ nejde o rozhodnutie, ktoré je len podkladom rozhodnutia Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia.

(2) Krajská komisia sociálnej starostlivosti rozhoduje ďalej o prijatí do ústavov sociálnej starostlivosti krajského významu (o určení poradia nástupu a o prepustení z nich), o vreckovom v takýchto ústavoch a o úhrade nákladov na zaopatrenia v nich, ako aj o tom, či a v akom rozsahu má sa požadovať, prípadne súdne vymáhať úhrada nákladov od manžela, detí alebo rodičov príjemcu služby.

(3) Krajská posudková komisia sociálneho zabezpečenia ďalej najmä

- a) navrhuje komisii sociálneho zabezpečenia krajského národného výboru opatrenia na prevenciu invalidity a na odstránenie jej následkov na podklade rozboru vývoja invalidizácie a príčin invalidít,
- b) vyjadruje sa o zdravotných otázkach týkajúcich sa vykonávania sociálneho zabezpečenia,
- c) podáva znalecký posudok v súdnom konaní vo veciach dôchodkového zabezpečenia (poistenia).

(4) Krajská posudková komisia sociálneho zabezpečenia, krajská dávková komisia a krajská komisia sociálnej starostlivosti spolupracujú súdružsky s obdobnými užších stupňov a vykonávajú z poverenia krajského národného výboru nižších stupňov a vykonávajú z poverenia krajského národného výbor a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia ďalšie úlohy na úseku sociálneho zabezpečenia.

§ 20

Pôsobnosť odborov sociálneho zabezpečenia krajských národných výborov

(1) Odbor sociálneho zabezpečenia krajského národného výboru rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam odborov sociálneho zabezpečenia okresných národných výborov, pokiaľ rozhodovali v I. stupni.

(2) Odbor sociálneho zabezpečenia krajského národného výboru ďalej najmä

- a) riadi a kontroluje činnosť odborov sociálneho zabezpečenia okresných národných výborov vo všetkých úsekoch sociálneho zabezpečenia,
- b) zastupuje Štátny úrad sociálneho zabezpečenia v sporoch prejednávaných súdmi proti jeho rozhodnutiam,
- c) ustanovuje (odvoláva) účtovníka, prípadne vedúceho účtarne v ústavoch sociálnej starostlivosti krajského významu a vo výcvikových strediskách a dáva súhlas na ustanovenie (odvolanie) vedúceho zdravotníckych pracovníkov, inštruktorov, majstrov odborného výcvikua vecúcich výchovy (výcviku).

ŠTVRTÝ DIEL

Konanie v užších komisiách

§ 21

(1) Podklady pre rokovanie užších komisií pripravuje odbor sociálneho zabezpečenia (orgán vykonávajúci jeho pôsobnosť) národného výboru.

(2) Užšie komisie sú povinné dbať na pokyny komisie sociálneho zabezpečenia, pri ktorej sú zriadené; ak ide o posudzovanie účastníka konania zo zdravotného hľadiska, môže okresná komisia sociálneho zabezpečenia dať pokyn posudkovej komisii pri nej zriadenej, len po vyžiadaní stanoviska krajskej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, a ak ide o krajskú komisiu sociálneho zabezpečenia, a ak ide o krajskú komisiu sociálneho zabezpečenia, len po vyžiadaní stanoviska lekárskeho členov krajskej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia.

§ 22

(1) Lekársky nález potrebný pre rokovanie okresnej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia podáva zásadne lekár, ktorý liečil posudzovaného; ak ide o chorobu z povolania, podáva tento nález lekár oddelenia chorôb z povolania príslušného ústavu národného zdravia (kliniky). Ak ide o určenie invalidity alebo určenie, že ide o občana so zmenenou pracovnou schopnosťou alebo o trvalé preradenie a trvalú zmenu práce zo zdravotných dôvodov, predkladá lekársky nález ošetrojúceho lekára, prípadne odborného lekára, príslušná lekárska poradná komisia (lekárska komisia), a to po preskúmaní a potvrdení tohto nálezu. Lekárske nálezy potrebné pre rokovanie krajskej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia podáva lekársky člen tejto komisie.

(2) Potrebnú lekársku dokumentáciu pre rokovanie okresnej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia vydáva zdravotnícke zariadenie alebo priamo jednotliví lekári, ak dá k tomu súhlas vedúci tohto zariadenia.

(3) Lekárski členovia okresnej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia spolupracujú s lekáorskými poradnými komisiami (s lekáorskými komisiami), lekáorskí členovia okresnej i krajskej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia kontrolujú správnosť a úplnosť lekáorskej dokumentácie a pri rokovaní posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia vyšetrujú posudzovaného znova.

(4) Lekárski členovia okresnej i krajskej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia sú zodpovední za posúdenie zdravotného stavu a vyjadrujú sa najmä o tom, či zdravotný stav je dlhodobe nepriaznivý alebo či ide o trvalú zmenu pracovnej schopnosti a kedy táto zmena nastala.

(5) Okresné i krajské posudkové komisie sociálneho zabezpečenia zasadaajú v zdravotníckych zariadeniach štátnej zdravotníckej správy a vo veľkých a stredných závodoch, pokiaľ majú pre to potrebné zdravotnícke vybavenia. Zasadani týchto komisií v závode sa povinne zúčastňuje závodný (dielenský) lekár a prizve sa na ne člen závodného (dielenského) výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia.

§ 23

(1) Užšie komisie sa uznášajú prostou väčšinou hlasov prítomných členov.

(2) Ak má predseda užšej komisie a pri posudkovej komisii sociálneho zabezpečenia tiež vedúci lekár posudkovej služby sociálneho zabezpečenia závažné pochybnosti o správnosti uznesenia užšej komisie, narhne, aby ho pred vydaním rozhodnutia preskúmala komisia sociálneho zabezpečenia, pri ktorej je užšia komisia zriadená, tajomník užšej komisie je v takomto prípade povinný predložiť vec ihneď komisii sociálneho zabezpečenia na prerokovanie. Vedúci lekár posudkovej služby sociálneho zabezpečenia použije právo tejto výhrady predovšetkým, ak ide o posúdenie zdravotného stavu.

(3) Ak ide o posúdenie zdravotného stavu (pracovnej schopnosti), vyžiada si komisia sociálneho zabezpečenia v prípade uvedenom v predchádzajúcom odseku vyjadrenie krajskej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia a pri svojom rozhodnutí sa opiera o toto vyjadrenie.

(4) Komisia sociálneho zabezpečenia krajského národného výboru vyžiada si v prípade uvedenom v odseku 2 vyjadrenie vedúcich lekárov posudkovej služby sociálneho zabezpečenia krajského národného výboru a pri svojom rozhodnutí sa opiera o toto vyjadrenie.

(5) Ak rozhodnutie užšej dávkovej komisie a užšej komisie sociálnej starostlivosti závisí tiež od riešenia otázok patriacich do pôsobnosti posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, je dávková komisia a komisia sociálnej starostlivosti viazaná rozhodnutím, prípadne vyjadrením

(odporučením) posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, ak nebolo takéto rozhodnutie alebo vyjadrenie (odporúčenie) dosiaľ vydané, treba ho navrhnúť.

§ 24

(1) Účastník konania má byť zásadne prítomný na rokovaní posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia; na rokovaní ostatných užších komisií sa môže zúčastniť, pričom však musí byť na rokovanie týchto komisií pozvaný, ak je potrebná jeho prítomnosť pre objasnenie rozhodných okolností.

(2) Pokiaľ komisia sociálneho zabezpečenia, užšie komisie pri nej zriadené a odbor sociálneho zabezpečenia (orgán vykonávajúci jeho pôsobnosť) vydávajú účastníkovi konania rozhodnutie písomne, musia ho odoslať tomuto účastníkovi a orgánu príslušnému vykonať rozhodnutie najneskôr do troch dní od rozhodnutia. Rozhodnutia komisie sociálneho zabezpečenia a užších komisií pri nej zriadených podpisujú ich predsedovia; rozhodnutia odboru sociálneho zabezpečenia (orgánu vykonávajúceho jeho pôsobnosť) podpisuje jeho vedúci.

§ 25

Miestna príslušnosť orgánov národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia

(1) Miestna príslušnosť orgánov národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia sa zásadne riadi podľa miesta bydliska účastníka konania, pokiaľ sa v ďalšom odseku neustanovuje inak.

(2) Miestna príslušnosť orgánov národných výborov vo veciach sociálneho zabezpečenia sa riadi

- a) miestom závodu (družstva), v ktorom účastník konania pracuje alebo od ktorého dostáva nemocenské, ak je v závode (družstve) zdravotnícke stredisko, v ktorom pravidelne zasadá posudková komisia sociálneho zabezpečenia; ak však zdravotný stav účastníka konania nedovoľuje, aby sa zúčastnil na rokovaní posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia v tomto závode (družstve) alebo ak je jeho bydlisko príliš vzdialené od závodu (družstva), riadi sa miestna príslušnosť posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia miestom bydliska účastníka konania,
- b) sídlom závodu (družstva), ak
1. rozhodujú o trvalom preradení pracujúceho na inú prácu alebo o trvalej zmene zamestnania zo zdravotných dôvodov,
 2. rozhodujú o povinnosti závodu prijať občana so zmenenou pracovnou schopnosťou do zamestnania a o tom, či závod môže s občanom rozviazať pracovný pomer (§ 3 bod 5),
 3. sa vyjadrujú o vhodnej úprave pracovných podmienok alebo o vhodnom uplatnení v závode, v jednotnom roľníckom družstve, vo výrobnom družstve invalidov alebo v prevádzkárni Sväzu československých invalidov,
 4. dozerajú na výber pracovných miest pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou a spolupôsobia pri jeho vykonávaní,
 5. sledujú, či príprava na povolanie, výkon zamestnania, pracovné podmienky a prostredie nemajú nepriaznivý vplyv na zdravotný stav občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
 6. sledujú, či zloženie členskej základne vo výrobných družstvách invalidov zodpovedá Vzorovým stanovám a či v prevádzkárňach Sväzu československých invalidov sú prevažne zamestnávaní občania úplne invalidní (§ 17 ods. 3 vyhlášky č. 102/1964 Zb.).
- c) miestom prípravy na povolanie, ak ide o výplatu príspevku po čas prípravy na povolanie včítane jeho zvýšenia na rodinných príslušníkoch, o poskytnutie nutných školských potrieb a učebníc a o úhradu nutných výdavkov spojených s prípravou na povolanie,

- d) sídlom školy zriadenej pri ústave sociálnej starostlivosti, prípadne sídlom školy pre deti a mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, ak je účastníkom konania žiak týchto škôl,
- e) sídlom okresnej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, ak bola zriadená pre rozhodovanie o invalidite pri určitom druhu chorôb, prípadne pre priamych účastníkov boja proti fašizmu a obetí fašizmu,
- f) sídlom lekárskej komisie, ak ide o posúdenie zdravotného stavu príslušníkov ozbrojených síl a bezpečnostných sborov z povolania a ak nejde len o kontrolnú lekársku prehliadku požívateľa dôchodku, ktorý bol prepustený zo služby v ozbrojených silách a v bezpečnostných sboroch,
- g) sídlom ústavu nápravného zariadenia, ak ide o posúdenie zdravotného stavu odsúdeného v čase výkonu trestu odňatia slobody,
- h) sídlom krajského národného výboru, ktorý riadi ústav sociálnej starostlivosti krajského významu, ak ide o prijatie do takého ústavu.

PIATY DIEĽ

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 26

Spoločné ustanovenie

Pre úspešné plnenie úloh sociálneho zabezpečenia vytvárajú komisie a odbory sociálneho zabezpečenia miestnych, mestských a okresných národných výborov aktívy dobrovoľných spolupracovníkov.

§ 27

Záverečné ustanovenie

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1964 s výnimkou ustanovení o pôsobnosti národných výborov vo veciach uvedených v § 145 ods. 3 zákona č. 101/1964 Zb. a v § 148 ods. 2 zákona č. 103/1964 Zb. Tieto ustanovenia nadobúdajú účinnosť 1. januárom 1965.

Predseda:

Štancel' v. r.

*) Podľa zákona sa započítavajú preukázané doby stávok, výluk a perzekúcie pre činnosť v revolučnom robotníckom hnutí.

*) § 92 zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení a § 121 zákona č. 103/1964 o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov.

